

EUROPEAN COMMISSION

Horizon2020 – Research and Innovation Framework Programme

H2020-SC5-2014-one-stage, Proposal Number: **642477**; Proposal acronym: **VAMOS**;
Duration(Months): **42/ 3,5 years**

Project: „Viable and Alternative Mine Operating System“ – VAMOS

EU/EC Projekt „ Održivi alternativni operativni rudarski sistem“ predložen je od strane 17 članica konzorcija iz 9 europskih zemalja (Velike Britanije, Njemačke, Nizozemske, Portugala, Austrije, Francuske, Španije, Slovenije i Bosne i Hercegovine). Iz BiH su u konzorciju Federalni zavod za geologiju Sarajevo i Fondacija za obnovu i razvoj regije Vareš/ FORRV iz Vareša.

Projekt je apliciran u okviru EUprograma Horizon 2020. Projekt je istraživačko- razvojni i treba da osigura nove, sigurnije i čišće tehnike rudarenja uz postizanje ekonomske održivosti samog sistema kopanja ruda, trenutno nedostupnih mineralnih sirovina, te omogući investiranje u pristupanje područjima sa strateški važnim mineralima. Procijenjuje se da europske zalihe neeksploatiranih mineralnih sirovina na dubinama od 500-1000 metara su cca 100 milijardi Euro-a, za koje postoje brojne prepreke u eksploataciji: fizičkog, ekonomskog, društvenog i okolišnog karaktera. Predviđa se uspješno izvođenje tehnika rudarskih zahvata u dubinama mora, a aspracije projekta VAMOS su ponovno otvaranje napuštenih rudnika, proširenje postojećih rudnika koji ne rade i koji su ograničeni u radu iz hidro- geoloških razloga, te otvaranje novih rudnika u EU. VAMOS će konstruirati i proizvesti inovativnu automatiziranu opremu za iskopavanje ruda i postrojenja za provođenje monitoringa okoliša koja će se ispitati koristeći se u 4 rudnika širom Europe zavisno od tvrdoće stijena i pit morfologije.

Projekt VAMOS treba riješiti sljedeće:

1. Razvoj prototipa mašine/stroja sa pratećom opremom kojim se upravlja daljinski;
2. Usavršavanje postojećih raspoloživih tehnologija pozicioniranja i navigacije u prostoru pod vodom;
3. Osiguranje dostupnosti integralnih rješenja u realnom vremenu za efikasan monitoring utjecaja na okoliš;
4. Provođenje pokusa sa prototipnom opremom na području napuštenih ili neaktivnih rudnika, prema vrsti stijena i dubina uronjavanja;
5. Ocjeni produktivnost i troškove operacije mogućeg osposobljavanja rudnika i ponovnu korekciju procjene EU mineralnih rezervi/resursa;
6. Omogućavnjie da tržište lakše preuzme predložena rješenja u definiranju praktične primjene koncepta, te poticanje njegove operacionalizacije i ekonomske održivosti;
7. Doprinos društveno prihvatljivim tehnikama eksploatacije putem javnog predstavljanja u regijama EU;

Predračun projekta je 12,6 mil.Eur, a Europska komisija je odobrila 9,2 mil.Eur, a vrijeme realizacije projekta je 42 mjeseca odnosno 3,5 godina.